

ПРИТУРКА.

На 62-та стр.

Уобщто колкото е по-топъл и колкото е по-влаженъ въздухъ тъ на едно кое-да е място отъ земното кълбо, толкова и растението бива по-едро и по-богато, сир. дъниште то и клоните са по-дебели, листата по-голъми, цветята по-хубави, плодовете по-скъпоцѣнни; и инакъ, колкото една страна е по-студена, а въздухъ тъ ѝ по-сухъ, толкова и растенията ѝ са по-дребни. Затова въ полярните страни и по върховете на планините, дѣто има на близу снѣгъ и лѣдъ, растѣтъ само мъхъ и дребни дръвчета. Напротивъ, въ тропическите страни, дѣто има влага и добра прѣсть, естество то прави чудеса: тамъ запр. растѣтъ такъви дръвчета, отъ които тамошните жители получаватъ и здрави греди за градене, и храна, и питие, и облѣкло и съдове. Такъви са запр. палмити. Лѣбътъ на нѣкои дръвчета бива толкова коравъ, щото отъ него правятъ стрѣли; цветътъ на нѣкои дръвчета може да служи намѣсто съдове, и безъ да се повредятъ може въ тѣхъ да се вари нѣщо. Отъ палмити се добива вештество за градене, за покъщнina, и за горѣнje. Въ цврътъ на нѣкои дръвчета се намира хранително вештество, наречено саго, отъ което пекътъ сладъкъ хлѣбъ. Палмовити листа на място то си, дѣто се намиратъ, се употребляватъ отъ жителите на място пребрѣсалки, намѣсто покривки на трапези ти, намѣсто паници, блюда и т. н., а отъ листата на нѣкои се изработватъ нишки и различни тѣкани. Нѣкои палми иматъ въ цврътъ си много сладъкъ соекъ, отъ който се прави упоително питие; а пакъ други даватъ плодове, масло, восъкъ и др. Въ тропическите страни има едно дрѣво, наречено баобабъ, въ дъниште то, на което могатъ (приказва се отъ пѣтници) да сѣднатъ до 100 души. Това дрѣво на гледъ при-